

זה לעומת זה: 'מ.ק.א. ו... עטרה'

במרכזה של עיר, מתבלט צריח, ששמונת-קומותיו מודקות אל-על כמבקשות לגרד את השחקים ועל כפתו העגלגלה חונות צפרים בכל שעות היום והלילה. ממרפסת העוטרת את פסגתו סביב, תחזה בירושלים כולה, ירושלים האחת — העתיקה והחדשה, שלנו ו„שלהם“. מעל פתוחי-חושתי, הע" שויים בצורת מפה, תקרא הסבר לאשר תראנה עיניך. אם בפעמונים חשקה נמשך — אף הם ימצאו כאן בשפע, מזכירים באפירותם הכדורית את הס" רט, אשר מסתמא לא נמלטת ממנו בנעוריה — „הגבן מנוטרדם“.

ממעולם הזה, הצלילים המוסיקליים כוב" שים את השומעים טפח אחר טפח, הנך חש שהם נושמים נשימה אחת, כגוף אחד; העולה והצבה, המשכיל והשוליה — צלילי-המוסיקה חודרים ללבבות כולם. הם מבחינים רק בין לב אטום ולב פתוח...

לא לכל אדם יש חוש, הבנה ויחס לעתיקות. דברים אלה, מן הראוי לפת" חם. ואם ירבה אדם לבקר באותו בית- תרבות הקרוי י.מ.ק.א., הנצב במרכזה של בירת-ישראל, מסתמא אף יחס זה יוקנה לו, כמעט בעל כורחו. בכל פנה, בכוכי-חומה, העשויים לדבר, ובי ארונות מוגנים מוצגים לראיה כלי- חרס עתיקים, כדים וסתם אבנים מכר- סות כתובות מוזרים. הכל ערוך ומי סודר ברוחה ובטעם, ממש עונג למראה.

אולם-ספורט, מיוחד לחורף כנראה; רחבי-ידים ומלא קול מתעמלים בשעות אחרי-צהריים והערבים הארוכים. סניף „הפועל“-ירושלים, המשתכן כאן, זכה לגותיות ולתנאים — שכמדומני לא רבים מסניפיו יכולים לחלום על אודו- תיהם. קבוצת-הנערים המהלצים את עצמותיהם ומותחים את שרירי-שרי ריהם, וקבוצות הנערות, ההודפות כדור, מנוענות את אבריהן, המבשילים והול- כים, בקצב אחיד, בתנועות נאות ומב- עוגלות — מדגימים את מלוא מובן המלה-המושג: „תרבות-הגוף“. קול ההס" חות אשר לכדוריי-הפינג'פונג, הנחבטים ב„רקטות“ יעלה על לוחלבך, שגם שעשועים לא יחסרו כאן. רבים מחב- רין יטפחו על כתפיהן בטרם תשלים את סבוביך בבית-המדות זה, משמע מקום-מפגש הוא לרבים, והנאה ענה תמלא את לבך, עד אפס מקום; שפי- תיך תלחשנה — בלי משים — תפילה: כן ירבו!

בתל-אביב קוראים לזה — „כסית“, בירושלים — „עטרה“. סדנא דארעא חד הוא. שם אמנם נצבים הכסאות בר- חוב, עד שאין הגשם מטריד את יושי- ביהם ומגרשם — בירושלים הקרירה אין איש מנסה לשרבב את חוטמו החוצה. שם אמנם, אדם „הגון“ לא יעז להראות את פרצופו, וכאן, אף סתם בני-אדם סרים לשנות כוס של קפה לעתים; ובכל זאת — „כסית“ תל-אביב ו„עטרה“-ירושלים שויים, זהים כמעט — מרכזי בטלה וסוביבות-ישר- אליה מיוחדת במינה, מאין כמוהם. „לא היית שלושה ימים ב„עטרה“?

— שואל סופר כביכול, משוררת ש„נד" מה לה. „אם לא תבוא הערב ל„כסית“ — סח תתנואי בן י"ט לשחקן חניך" הסטודיה — יורידו אותך מ„המצבה“... (בטוי צבאי, שמשמעו, דו"ת על מצב כוח-האדם).

פלוני, חשקה נפשו להיות מפורסם. מה עשה? הלך אצל ידידו, אחד בקי ותיק ב„עטרה“ ויושביה, נתלה אליו, וירדו בצותא „עטרה“. כאן הציגו איש את רעהו בפני מנין של מכרים משו" תפים, חברו שולחן לשולחן, ישבו שעה על גבי שעה, שחו כוס קפה אחי, הססו בדבר העונה ולבסוף האי- ריכו בדברים, גהקו ושקקו, דברו דברי- רכילות על עולם ומלואו, הכו בשבטי- פיהם מוסדות-ארץ, האריכו לשון, הח- ליפו „חכמות“ טפלות וחסרי-ענין, שבו ולעסו כל מיני-שטות, תקעו כף איש לרעהו ודברו להפגש למחרת — ב... „עטרה“.

ש. סאמט

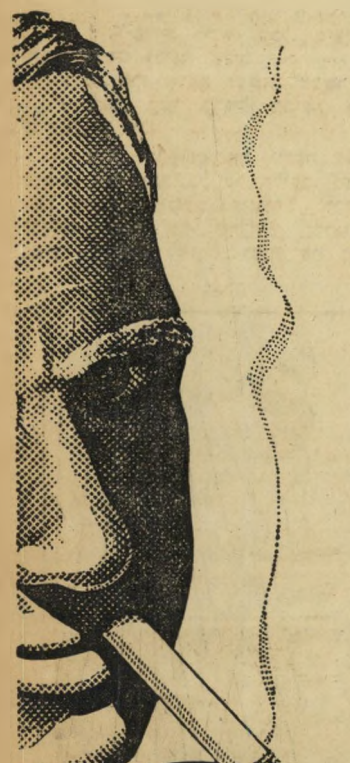
היא אהבה אותו. הוא לא אהב אותה. לבסוף נכ" נע מפני ה„נוחיות“ שבדבר, והחל משרך את דרכו לידה. לשרך דרכו, תרתי משמע: לשרך את דרך-חייו ולש" רך בדרכים המובילות לבתי-הקולנוע, בהם מרבים להציג מיני-הבלים, מכל הסוגים שהדמיון ההוליוודי יצר, ולב" סוף — למען לחוג את הנצחון, להפגין ברכים — הולך הוא אותה, על פי בקשתה כמובן, ל... „עטרה“. עתה גמ- צא חומר חדש לפיות, לודש בו, והיא הראתה לכל, שזה לא צחוק, היא יושבת באוכף!

סתם סטודנטים, שקראו על חי- אוניברסיטאות שונות בתבל כולה, והח- ליטו להיות אורגינאליים ויהי מה — מוצאים כאן כר נרחב להופעותיהם. חלקם — סתם לא יודעים צורת מסרק מהי. אחרים מגדלים מיני זקן ושפם מוזרים למראה, או מאריכים את שעי- רם נוסח „להבוהם“, העקר יחי- הרושם.

ובחצות, כשבית-הקפה עומד להנעל, שמעים מרחוק פעמוני-י.מ.ק.א., מצל- לים בקול נוגה ותוישי וקוראים...

תיירים ואוכזבים מספרים בחו"ל...

נפרדים על דרך קבלת תיירים-אורחים בתחומיה?
בלי תאום ארצי תהיה גם הפעולה המאמצת ביותר חלקית ואולי אף עקרה ביסודה. הגיעה השעה שהממ- שלה תפעל בשטח זה בייעול!

כאובן...
מטוסיאן

לכאורה ידועים לנו הדברים היטב — ולא אתמול שלום: התיירים הבאים לבקר אצלנו מוצאים כאן ארץ לא זרועה-קרקע שממה מבחינת ההא- רחה ודרך קבלת פני אורחים. אף על פי כן עורר חבר המועצה של עיריית תל אביב, מר א. זברסקי, מח- שבות נוגות למדי כשסיפר על הרר- שם הקשה שהוא נתרשם בעת ביקורו בארצות הברית מתגובות-הקטרוג הקט- לניות של התיירים בשוכם מישראל למ- קומותיהם.

יש המסתפקים בהתמרמרות, אך יש גם אכולי-זעם, שנואשו מן התקווה שעוד יתשנה אצלנו ביום מן הימים דבר מה לטובה בשטח זה. מר זבר- סקי שמע מפני תיירים שונים למעמד- תיהם וסוגיהם דברים גלויי לב, שבי- הם מובע צער אמיתי על חוסר הסי- פול היעיל והאדיב לגבי המבקרים בארצנו. ברם, אינם חסרים גם כאלה העושים את ההנחה הזאת מצדנו קר- דום לחפור בו תהום בין יהדות אר- צות הברית וישראל.

נהג סיפר תייר אחד שבמסעדה או במלון בתל אביב הוגש לו חשבון „משומן ומפולפל“ כזה שחשכו עיניו. כשהביע על כך את השתוממותו עמד בעל העסק על המקח והוריד סכום- מה. תייר אחר קרא תגר על חוסר אדיבות ושלישי על העדר הדרכה. הזי- נחה זו מתקמט גם במושגי דולרים.

והמסקנה? מר זברסקי לא ניסה אפילו להאפיל על המציאות המרה, אלא גילה שלא זו בלבד שסיפורי הת- יירים המאוכזבים מרפים ידי האחרים, שברצון היו מבקרים במדינת ישראל, אך יש גם גרוע מזה: לא חסרים גם כאלה, שמרוב רוגז והתמרמרות „מכתרים את כיסיהם“ ואינם פותחים עוז את ארנקיהם כאשר היה לפנים, שעה שבאו אליהם גובי המגבית המ- אוחדת...

מסקנתו של מר זברסקי היתה אמנם מקומית בלבד. הוא הציע תיקון המצב בתל-אביב באמצעות העיריה ומוסדות מוסמכים אחרים.

אך נשאלת השאלה: האמנם אין זו בעיה ארצית וענין לשיטה אחת כל- לית? האמנם תעשה כל עיר ועיר „שבת“ לעצמה בקבעה סדרים מקומיים